

"Polskie Biblioteki Cyfrowe"
Poznań 24-25 listopad 2008 r.

**Dobór publikacji w polityce
zarządzania biblioteką cyfrową.
Analiza wykorzystania zasobów bibliotek cyfrowych
wspólnie przeszukiwanych w ramach FBC**

Elżbieta Skubała
Anna Kazan

Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Europeana - Connecting Cultural Heritage - Microsoft Internet Explorer

Plik Edycja Widok Ulubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Wyszukaj Ulubione

Adres <http://dev.europeana.eu/> Przejdź Łącz

Google Go Bookmarks 3 blocked Check AutoLink AutoFill Send to Settings

Funded by the Community programme eContentplus

EUROPEANA

connecting cultural heritage

HOME About Provide content eNews Press releases Partners EDL Foundation Links Contact us

Popularity brings the site down

We launched the European.eu site on 20 November and huge use - 10 million hits an hour - meant it crashed. We are doing our best to reopen Europeana.eu in a more robust version. Meanwhile, the site you're in now is the project development site, with a video to give you a taste of what's on the real Europeana site. Unfortunately this project site is only in English; the real Europeana is in all EU languages.

Here's a video that takes a trip through the kind of thing you can find on Europeana

[click here to play the video](#)

To provide content

Organisations that want to provide content to Europeana can go to our [content providers' page](#)

Europeana, Europe's digital library, museum and archive, will re-open as soon as possible. We'll be bringing you digitised books, films, paintings, newspapers, sounds and archives from **Europe's greatest collections.**

[see the new look](#)

Start 4 I... 2 O... Pająk 2 5... Poz... Mic... Dok... PL 100% 22:55

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego : Wiadomości - Wiadomości z Centrum Europejskiego - Microsoft Internet Explorer

Plik Edycja Widok Ulubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Wyszukaj Ulubione

Adres http://www.ce.uw.edu.pl/index.php?id_dzial=15&id_strona=70&id_komunikat=83

Google otwarcie europeany

Uniwersytet Warszawski
Centrum Europejskie

O Centrum Studia europejskie Studenci Rekrutacja Badania Biblioteka Program wydawniczy

Wiadomości

- Wiadomości z dziekanatu
- Wiadomości z Centrum Europejskiego
- Archiwum wiadomości

Wiadomości » Wiadomości z Centrum Europejskiego

EUROPEANA - multimedialna biblioteka cyfrowa »

Na stronie biblioteka >> informacja europejska zamieściliśmy komunikat o otwarciu EUROPEANY: europejskiej multimedialnej biblioteki cyfrowej. Niestety serwery nie wytrzymały ilości 'kliknięć' i biblioteka następnego dnia po otwarciu została zamknięta do ok. połowy grudnia. Po wznowieniu zostaną udostępnione znacznie bogatsze zbiory. Zachęcamy do śledzenia losów biblioteki. Roman Zyla

dodano przez administrator dnia: 2008-11-23

[Powrót do strony głównej](#)

Skype™ - el... Ania (Niepodt... Skrzynka odb... Centrum Eur... PL 100% 19:26

Viviane Reding, Europejski Komisarz ds. Mediów

EBIPOL

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

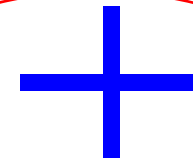
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Co publikujemy w Bibliotekach Cyfrowych

To co można

To co trzeba w pierwszej kolejności

To co trzeba

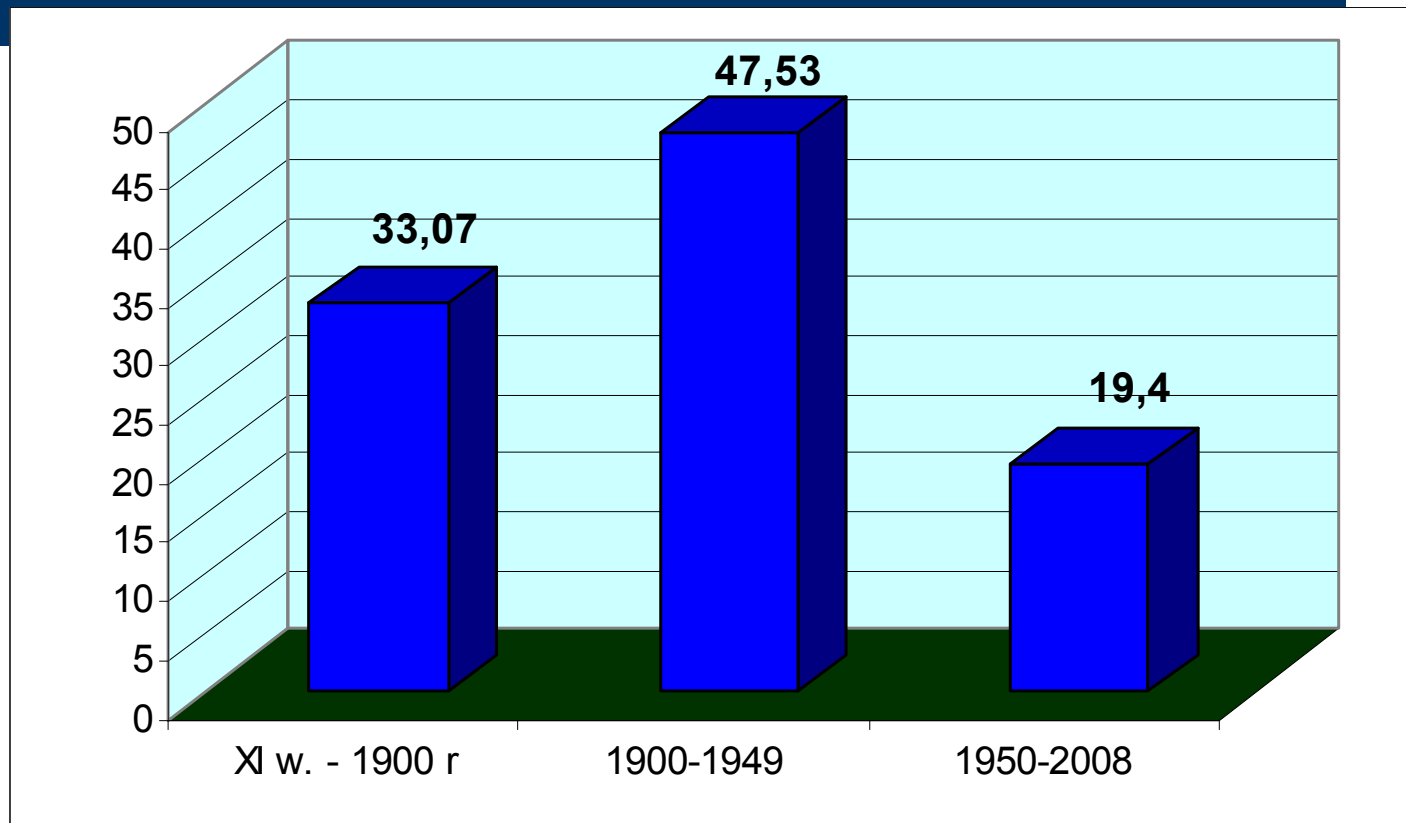
To na co pozwala prawo autorskie

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Zasób Bibliotek Cyfrowych w układzie chronologicznym

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Ograniczenia w publikacji w bibliotekach cyfrowych

1. **USTAWA** z dnia 4 lutego 1994 r. o **prawie autorskim i prawach pokrewnych.**

W art. 36 p-t 1 określa, że autorskie prawa majątkowe gasną z upływem lat siedemdziesięciu

- od śmierci twórcy, a do utworów współautorskich - od śmierci współtwórcy, który przeżył pozostałych,
- w odniesieniu do utworu, którego twórca nie jest znany - od daty pierwszego rozpowszechnienia, chyba że pseudonim nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawnił swoją tożsamość,
- w odniesieniu do utworu, do którego autorskie prawa majątkowe przysługują z mocy ustawy innej osobie niż twórca - od daty rozpowszechnienia utworu, a gdy utwór nie został rozpowszechniony - od daty jego ustalenia,
- w odniesieniu do utworu audiowizualnego - od śmierci najpóźniej zmarłej z wymienionych osób: głównego reżysera, autora scenariusza, operatora obrazu, autora dialogów, kompozytora muzyki skomponowanej do utworu audiowizualnego.

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Ograniczenia w publikacji w bibliotekach cyfrowych

2. **Konieczność uzyskiwania zgody Autorów na publikacje w BC**
- mała świadomość Autorów
3. **Problem archiwizacji utworzonych obiektów cyfrowych: jakie pliki powinny być archiwizowane, koszty dużych przestrzeni dyskowych, nośniki wykorzystywane do archiwizacji.**

Wykorzystanie publikacji cyfrowych w polskich BC

Badania, na podstawie danych ze stron www BC opartych na systemie *dLibra*, zostały przeprowadzone w 23 bibliotekach cyfrowych, w dniach 27.10.2008 r. i 17.11.2008 r.

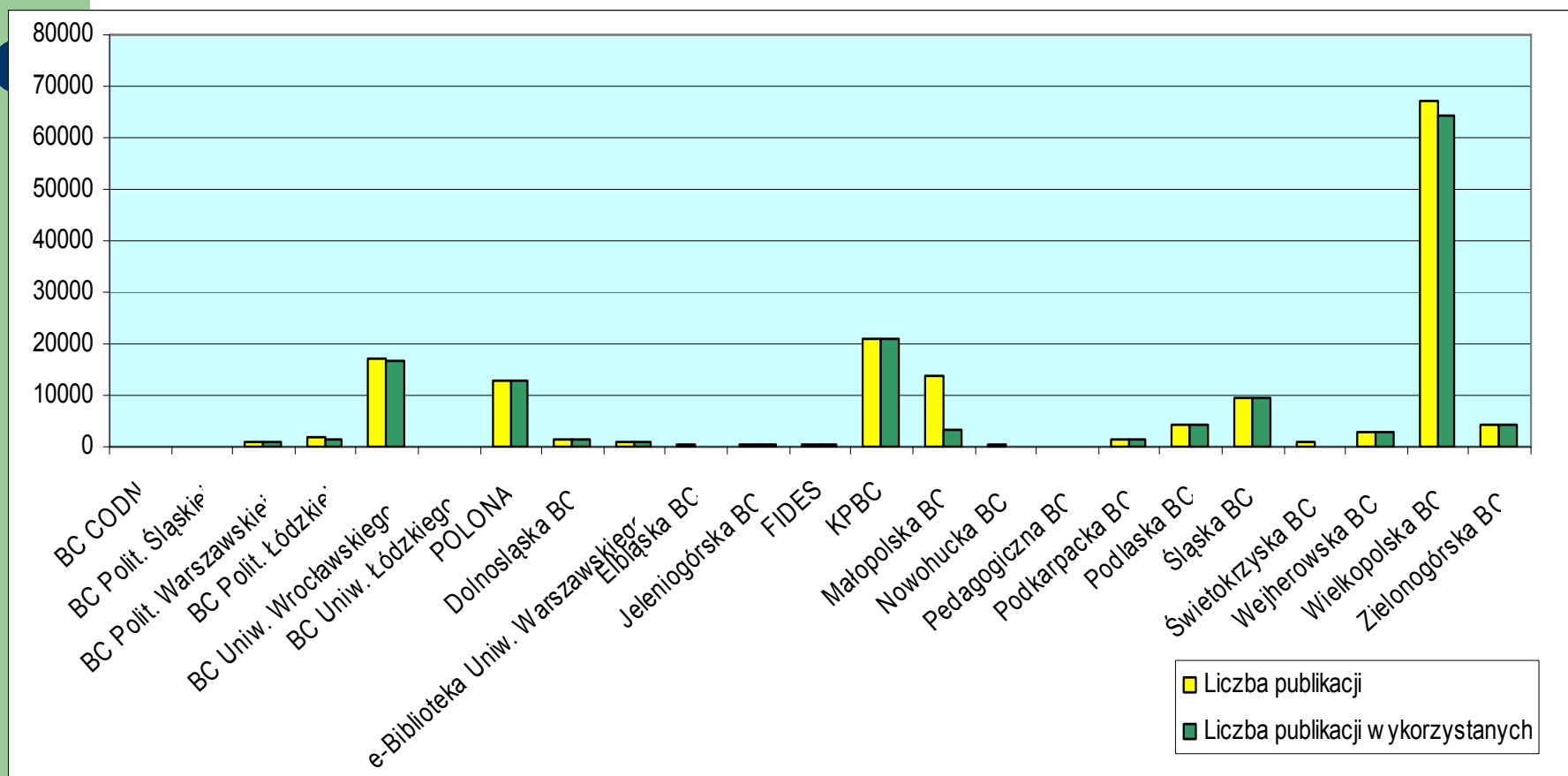

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Wykorzystanie publikacji cyfrowych w polskich BC

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Publikacje cyfrowe w BC

(analizy z dnia 27.10.2008 r.)

Metodyka pozyskiwania danych

Adres <http://ebipol.p.lodz.pl/dlibra>

Google G fbc

Przejdź Łącząc >>

Click this button to always allow popups on ebipol.p.lodz.pl
To let an individual popup through, press the 'Ctrl' key while clicking on a link.

05.08.2008]

W kolekcji *Zbiory Mikrofisz*
Zdigitalizowane mikrofisz dostępne wyłącznie z domeny producenta.

Więcej...

Statystyki

Liczba publikacji: **1868**

Obecnie czytających: **20**

Łączna liczba czytelników od dnia 2005-12-20: **1026795**

Najczęściej oglądane

Najlepiej oceniane

Więcej statystyk...

Kanały RSS

RSS E.O. 25 ostatnich publikacji

RSS E.O. Plany wprowadzania publikacji

RSS E.O. Wiadomości

Co to jest kanał RSS?

Języki opisu

polski

Zmień

Wystawy

Wystawa jubileuszowa "Pięć lat Biblioteki Głównej Politechniki Łódzkiej w nowym gmachu 2002-2007" [Dokument elektroniczny]

Migawki z San Francisco : wystawa fotografii

Więcej...

Ostatnio dodane

Najczęściej czytane publikacje

1. Scientific Bulletin, Physics vol. 28
2. Życie Uczelni : biuletyn informacyjny Politechniki Łódzkiej nr 104 (2008) [PDF]
3. InTech vol. 31 no. 10 (1984)
4. InTech vol. 31 no. 9 (1984)
5. InTech vol. 31 no. 8 (1984)
6. Bulletin of the JSME vol. 28 no. 237 (1985)
7. Bulletin of the JSME vol. 28 no. 236 (1985)
8. Bulletin of the JSME vol. 28 no. 235 (1985)
9. Wykaz wybranych organizacji, które pomagają kobietom-ofiarom przemocy
10. Wykaz Pełnomocniczek Wojewodów ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn

Więcej...

Więcej...

<http://ebipol.p.lodz.pl/dlibra/text?id=library-desc>

Slajd 3 z 4

Kapsuł Dostępny

Historia włączona

Start

R... S 2: P... M... M... B... S... P... PL 98% 19:03

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Metodyka pozyskiwania danych

Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej - Biblioteka Cyfrowa eBiPol - Microsoft Internet Explorer

Adres <http://ebipol.p.lodz.pl/dlibra/collectionstats?dirids=1>

Google G fbc

Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej

obecnie czytających: 17 STRONA GŁÓWNA KOLEKCJE NOWE KONTO LOGOWANIE KONTAKT

Statystyki

Liczba publikacji: **1868**
Obecnie czytających: **17**
Łączna liczba czytelników od dnia 2005-12-20: **1026795**

- » Najczęściej oglądane
- » Najlepiej oceniane
- » Więcej statystyk...

Kolekcja

- » Opis kolekcji
- » Lista publikacji
- » Plany wprowadzania publikacji

Biblioteka

- » Biblioteka Cyfrowa eBiPol
- » Czasopisma
- » Książki

Najczęściej czytane publikacje : Biblioteka Cyfrowa eBiPol

Poniżej znajdują się statystyki biblioteki cyfrowej. Statystyki te zbierane są od dnia: **2005-12-20**

Objaśnienia:
W nawiasach kwadratowych przy tytule publikacji podano liczbę wyświetleń danej publikacji.

Wyświetl **wszystkie z** najczęściej czytanych publikacji.

Wyświetl

1. Mechanical Engineering Design and Workshop: materials for lectures [Electronic resource] [50519]
2. First Monday [Electronic resource] [40672]
3. Procesy technologii żywności [30808]
4. Laboratorium z inżynierii wysokonapięciowej [12588]
5. Die Chemie in technischer Beziehung : Leitfaden für Vorträge in Gewerbschulen [9384]
6. Zeszyty Naukowe. Chemia Spożywcza i Biotechnologia z. 70 [7932]
7. Ćwiczenia terenowe z geodezji i miernictwa budowlanego : praca zbiorowa [7905]
8. Laboratorium pomiarów i automatyki w przemyśle spożywczym [7212]
9. Laboratorium regulatorów [4965]
10. Matematyczne metody mechaniki [4266]

http://ebipol.p.lodz.pl/ Internet

str. 3 sekcja 1 3/3 Poz. 12,4 cm wrs 6 Kol. 2 REJ ZMN ROZ ZAS Polski

Start R... S 2 P... M... M... B... S... P... PL 98% 19:04

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Metodyka pozyskiwania danych

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying a list of document titles from the 'Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej - Biblioteka Cyfrowa eBiPol'. The list includes titles such as 'On the differentiability of functions and summability of trigonometrical series [1]', 'Una condizione di rappresentazione per le serie [1]', and 'Les exemples effectifs et l'axiome du choix [1]'. The entry 'Fourth Technical Session [1]' (numbered 1427) is circled in red, with a red arrow pointing to it from the left. The browser's address bar shows the URL 'http://ebipol.p.lodz.pl/dlibra/docmetadata?id=1568&from=pubstats'. The Windows taskbar at the bottom shows the Start button, several application icons, and the system tray with the time '19:05'.

1401. On the differentiability of functions and summability of trigonometrical series [1]
1402. Una condizione di rappresentazione per le serie [1]
1403. Les exemples effectifs et l'axiome du choix [1]
1404. Sur l'ensemble des points de convergence d'une suite de fonctions continues [1]
1405. Sur les fonctions de classe 1 [1]
1406. Sur l'espace Omega de M. Fréchet [1]
1407. La connexite des ensembles et la propriété de Darboux [1]
1408. Beispiel eines nirgends separablen metrischen Raumes [1]
1409. Chemiker Zeitung Jg. 11 Nr. 63 (1887) [1]
1410. Chemiker Zeitung Jg. 11 Nr. 51 (1887) [1]
1411. Chemiker Zeitung Jg. 11 Nr. 17 (1887) [1]
1412. Chemiker Zeitung Jg. 11 Nr. 5 (1887) [1]
1413. Multicell infiltration studies - part I [1]
1414. Developments in ground-coupled heat pump technology - part II [1]
1415. Design of ventilating systems for hazardous gas processes [1]
1416. Air leakage analysis techniques [1]
1417. Title pages [1]
1418. Problems associated with shrinkage of perishables due to water loss during refrigerated storage [1]
1419. Field experiences with life cycle costing [1]
1420. Variable pressure / volume water systems [1]
1421. Residential air to air heat exchangers [1]
1422. Controls of ice and chilled water storage systems [1]
1423. Host Chapter [1]
1424. Eighth Technical Session [1]
1425. Fifth Technical Session [1]
1426. Seventh Technical Session [1]
1427. Fourth Technical Session [1]

Serwis tworzony przez Bibliotekę Politechniki Łódzkiej,
Ten serwis działa dzięki oprogramowaniu dLibra 4.0

http://ebipol.p.lodz.pl/dlibra/docmetadata?id=1568&from=pubstats

str. 4   sekcja 1   4/4   Poz. 14,9 cm   wrs 3   Kol. 1   REJ   ZMN   ROZ   ZAS   Polski

Start   R...   2   P...   M...   M...   B...   S...   P...   PL   98%   19:05

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Metodyka pozyskiwania danych

Adres: <http://www.polona.pl/dlibra>

Wyszukiwanie w indeksach

- Indeks tytułów
- Indeks autorów
- Indeks słów kluczowych

Zdalne biblioteki cyfrowe

Bibliotekarz cyfrowy poleca ...

- Kroniki polskie
- Literatura dla dzieci i młodzieży
- Literatura jidysz
- Mikołaj Rej
- Powstanie styczniowe
- Skarby Biblioteki Narodowej
- św. Jadwiga królowa Polski
- Warszawa w słowie i obrazie
- Wolne lektury
- Wydawnictwa konspiracyjne

Liczba publikacji w bibliotece: **13461**

Liczba osób korzystających w tej chwili z biblioteki: **299**

Łączna liczba czytelników od dnia 2006-09-01: **8697164**

25 ostatnich publikacji

Plany wprowadzania publikacji

Wiadomości

Co to jest kanał RSS?

liczba osób na stronie: 299

Copyright © 2006 Biblioteka Narodowa

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Metodyka pozyskiwania danych

Adres <http://www.polona.pl/dlibra/collectionstats?dirids=1>

Google polona

13541. Siegmund Friedrich Wörlitzer [Dokument ikonograficzny] [1]

Wladislaus Sigismundus d. g. Poloniae et Sveciae princeps [...] [Dokument ikonograficzny] [1]

13542. ikonograficzny] [1]

13543. O nową treść i formę. Cz. 4 [1]

13544. O formy i treść przyszłej Polski. Cz. 3 [1]

13545. Milczenia [Rozprawa filozoficzna] [1]

13546. [Portret Stanisława Matuszewskiego] [Dokument ikonograficzny] [1]

Johannis Hevelii Prodrromus astronomiae exhibens fundamenta, quae tam ad novum ...
correctiorem stellarum fixarum catalogum construendum, quam ad omnium planetarum

13547. tabulas corrigendas ... spectant ... quibus additus est uterq[ue] Catalogus stellarum
fixarum, tam major ad annum 1660, quam minor ad annum completum 1700, accessit ...
Tabula motus Lunae libratorii bina secula proxime ventura prolongata ... [1]

13548. Coëffages berlinois [Dokument ikonograficzny] [1]

[Władysław Wojdałowicz w roli Ciaputkiewicza w "Grubych rybach" Michała Bałuckiego]

13549. [Dokument ikonograficzny] [1]

13550. Powstanie styczniowe ; prasa tajna 1861-1864 [Dokument elektroniczny] [1]

13551. Śpiew wojny [1]

liczba osób na stronie: 300

Copyright © 2006 B

Połączenie sieci bezprzewodowej 3 jest teraz podłączone.
Połączono z: neostrada_8f12
Siła sygnału: Niska

Start 2 S... Skrz... Pająk Poz... Micr... CBN... Mat... PL 97% 19:36

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Prawdopodobne przyczyny rozbieżności

1. Włączanie do statystyk wykorzystania wszystkich kiedykolwiek publikowanych obiektów, jeśli w okresie swojego istnienia w BC miały „wyświetlenia” – tych których już nie ma także
2. Włączanie do statystyk wykorzystania kolejnych wydań publikacji (w deklarowanej liczbie publikacji jest tylko aktualne wydanie ale w liczbie publikacji czytanych są liczone wejścia do wszystkich poprzednich wydań, jeśli takie wejścia były zanotowane).

Co jeszcze wpływa na statystyki wykorzystania
(również statystyki odwiedzin)

**Włączenie / wyłączenie komputerów pracowni
digitalizacji i redaktorów ze statystyk.**

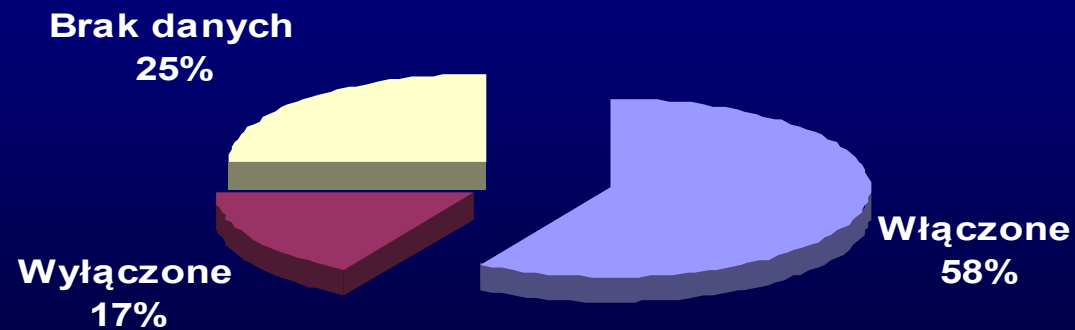

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.
Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Komputery pracowni digitalizacji w statystykach

Komputery pracowni digitalizacji w statystykach

Obiekty cyfrowe w BC (analizy wykonane w dniu 17.11.2008 r.)

Prawdopodobne przyczyny niewykorzystania publikacji

1. Niewłaściwie dobrane publikacje
2. Ograniczenie dostępu z przyczyn obiektywnych – np. prawne
3. Data publikacji w BC – publikacje nowe
4. Trendy w nauce
5. Brak informacji o BC w środowisku

Prawdopodobne przyczyny niewykorzystania publikacji

Zespół dLibry przygotował zapytania do bazy, umożliwiające zestawienie publikacji niewykorzystanych ani razu z informacją o formacie pliku głównego, dacie utworzenia i sposobie dostępu, na podstawie praw przypisanych do grupy użytkowników publicznych

Zbadano 17 BC opartych na dLibrze.

Z analiz została wyłączona BCBN POLONA ze względu na niższą wersję programu.

Pytania skierowano również do 4 BC nie dLibrowych (odpowiedziały 2). Wobec faktu, że te BC nie zbierają takich statystyk nie zostały włączone do analizy.

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej

Prawdopodobne przyczyny niewykorzystania publikacji

Sposób dostępu:

1. ograniczonym
2. publicznym

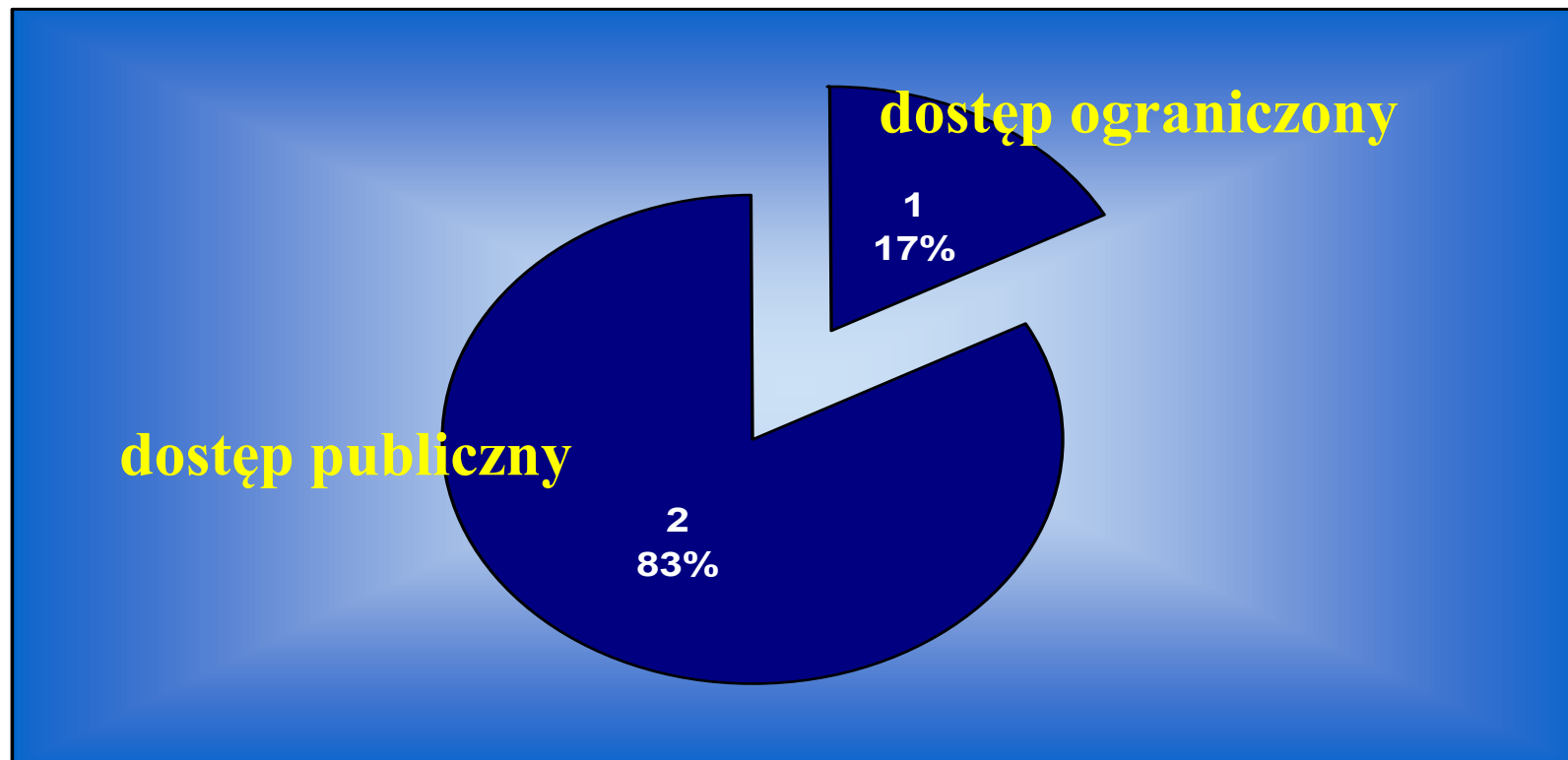
Data publikacji:

1. wydane do 15.10.2008 r.
2. wydane po 15.10.2008 r.

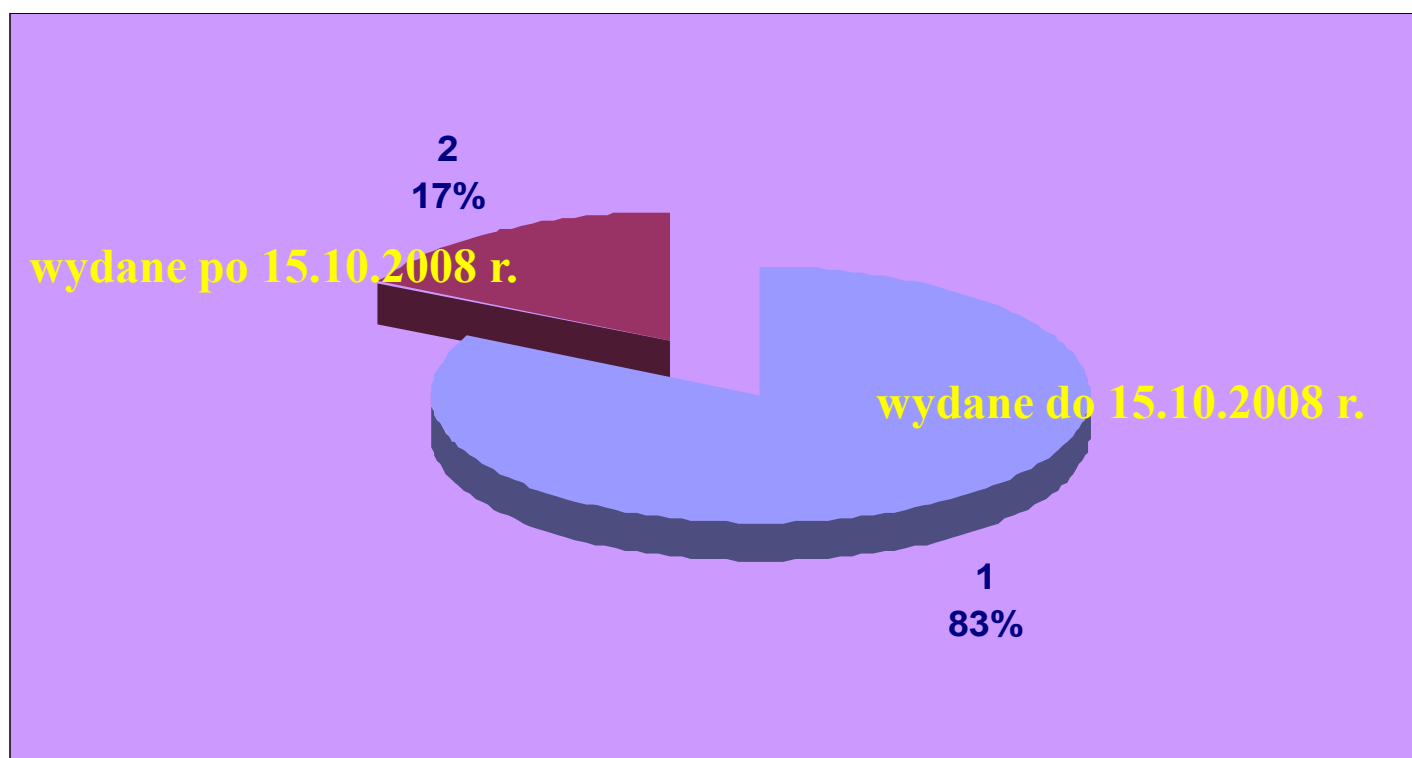

Nie wykorzystane obiekty cyfrowe w BC ze względu na sposób udostępniania

Nie wykorzystane obiekty cyfrowe w BC ze względu na datę opublikowania

Podsumowanie

1. Z analizy statystyk wynika, że około 84% publikacji BC było wykorzystanych przez użytkowników
2. W 17% powodem niewykorzystania publikacji może być ograniczenie do nich dostępu
3. W 17% powodem może być data publikacji – najnowsze wydania elektroniczne

Podsumowanie

4. Statystyki (zarówno wykorzystania jak i odwiedzin w BC) mogą być zafałszowane i nie są porównywalne z powodu wliczania do nich wejść z komputerów w pracowniach digitalizacji – tylko 4 BC wyłączyły ze statystyk wejścia twórców BC
5. Statystyki są zafałszowane z powodu wliczania publikacji usuniętych lub poprzednich wydań (różnica nie powinna być liczbą ujemną)
6. Czy fakt niewykorzystania 16% publikacji powinien martwić twórców BC?

Podsumowanie

7. Jedną z funkcji BC jest jej rola zachowania dorobku kultury i nauki dla następnych pokoleń. W bibliotekach klasycznych, gromadzących zbiory drukowane na całym świecie, problemem jest ich magazynowanie i notoryczny brak miejsca. Dlatego, zwłaszcza biblioteki szkół technicznych i medycznych, gdzie wartością podstawową są źródła najnowsze, dokonują cyklicznie selekcji materiałów bibliotecznych. Część z nich jest bezpowrotnie usuwana.

Podsumowanie

8. Być może w takim kontekście pojawi się nowa funkcja BC – Elektroniczna Biblioteka Składowa.

Dziękuję za uwagę 😊

Elżbieta Skubała

Elzbieta.Skubala@bg.p.lodz.pl

042 631-20-58

www.bg.p.lodz.pl

Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej
eBiPoL

"Polskie Biblioteki Cyfrowe", Poznań 24-25 listopad 2008 r.

Elżbieta Skubała, Anna Kazan Biblioteka Politechniki Łódzkiej